

Temyiz İsteminde Bulunan (Davalı) : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok - Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Meltem Türkoğlu - aynı adreste-

Karşı Taraf (Davacı) : Hayri Turgut Kozlubele
Hürriyet Cad. No:2 K:1 - Ödemiş/ZMİR

İstem Özet : Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 10.10.2005 günlü, E:2005/4545, K:2005/4937 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması, davalı idare tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Burakhan Melikoğlu'nun Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Emin Celalettin Özkan'ın Düşüncesi : Danıştay dava dairelerince verilen kararların temyizden incelenerek bozulabilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen nedenlerin bulunması gerekmektedir.

Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, söz konusu maddede yazılı nedenlerden hiçbirisine uymadığından, istemin reddi ile temyiz edilen Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüşüldü:

Dava; davacının, Bayer AG'nin hakim durumunu kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunu ihlal ettiği yolundaki şikayetinin reddi üzerine şikayet konusu hususların yeniden incelenmesi için yaptığı başvurunun reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 2.9.2004 günlü, 04-57/779-197 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesi 10.10.2005 günlü, E:2005/4545, K:2005/4937 sayılı kararıyla; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Amaç" başlıklı 1.maddesinde, bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğunun hükme bağlandığı, Kanun'un diğer maddelerinde de bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik maddi hukuk kurallarının yanı sıra, bu kuralları uygulayacak olan Rekabet Kurulunun izleyeceği usullerin ayrıntılı olarak düzenlendiği

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2006/2169
Karar No : 2010/562

ve Kanun'un bu özelliği gereği özel bir idari usul yasası niteliği taşıdığı; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11. maddesinde ise, idari işlemlere karşı başvuru öngörülerek itiraz yolunun düzenlendiği ve tüm idari işlemlere ilişkin genel bir hükme yer verildiği; ancak 4054 sayılı Kanun'da özel bir idari usul kuralı bulunduğundan, kesin ve yürütülmesi zorunlu bir idari işlem niteliği taşıdığına kuşku yer bulunmayan Rekabet Kurulu kararlarına karşı ilgililerin başvuru yollarının 2577 sayılı Kanun'un 11. maddesine göre değil, özel hüküm niteliğinde olan, dolayısıyla öncelikle uygulanması gereken 4054 sayılı Kanun'un 55. maddesine göre değerlendirilmesi gerektiği; 4054 sayılı Kanun'un dava konusu işlem tarihinde yürürlükte bulunan 55. maddesinin 1. fıkrasında, Kurulun nihai kararlarına, tedbir kararlarına, para cezalarına ve süreli para cezalarına karşı kararın taraflara tebliğinden itibaren süresi içinde Danıştaya başvurulabileceği hükmüne yer verildiği, bu hükme göre söz konusu işleme karşı dava yolundan başka kullanılabilecek bir idari itiraz yolunun öngörülmediği; davacının BAYER AG'nin hakim durumunu kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlâl ettiği yolundaki 21.5.2004 tarihli başvurusunun değerlendirilerek Kurul'un 24.6.2004 günlü, 04-43/543-M sayılı kararıyla, şikâyet konusu 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığından Kanun'un 42/2. maddesi uyarınca şikâyetin reddine karar verildiği, davacının aynı iddiaları içeren ve konunun tekrar değerlendirilmesi talepli 30.6.2004 tarihli başvurusu üzerine 22.7.2004 günlü, 04-48/635-M sayılı Kurul kararıyla konuya ilişkin olarak ön araştırma açılmasına karar verildiği, daha sonra davaya konu edilen 2.9.2004 günlü, 04-57/779-197 sayılı kararla da, 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikâyetin reddine karar verildiği ve alınan 2.9.2004 tarihli Kurul kararının bu davanın konusunu oluşturduğunun anlaşıldığı; bu durumda, 24.6.2004 tarihli ilk Rekabet Kurulu kararının 2577 sayılı Kanun'un 11. maddesi uyarınca itiraz yoluyla incelenmesi olanağı bulunmadığından, aynı Kanun'un 55. maddesine aykırı olarak konunun yeniden incelenerek karar verilmesinde yetki yönünden hukuka ayarlık görülmediği gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar vermiştir.

Davalı idare, dava konusu işlemin konuyla ilgili maddi gerçeğe ulaşmak amacıyla açılan önaraştırma sonucunda tesis edildiğini, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümleri uyarınca resen araştırma yetkisi bulunan Kurumun maddi gerçeğe ulaşmak amacıyla her aşamada yeni bir inceleme yapıp yeni işlemler tesis edebileceğini öne sürmekte ve kararın temyizden incelenerek bozulmasını istemektedir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının BAYER AG'nin hakim durumunu kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlâl ettiği yolundaki 21.5.2004 tarihli başvurusunun değerlendirilerek Kurul'un 24.6.2004 günlü, 04-43/543-M sayılı kararıyla, şikâyet konusunun

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2006/2169
Karar No : 2010/562

4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığı gerekçesiyle Kanun'un 42/2. maddesi uyarınca şikâyetin reddine karar verildiği, davacının aynı iddiaları içeren ve konunun tekrar değerlendirilmesi talepli 30.6.2004 tarihli başvurusu üzerine 22.7.2004 günlü, 04-48/635-M sayılı Kurul kararıyla konuya ilişkin olarak ön araştırma açılmasına karar verildiği, daha sonra 2.9.2004 günlü, 04-57/779-197 sayılı kararlar da, 4054 sayılı Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına, şikâyetin reddine karar verildiği, 9.12.2004 tarihinde tebliğ edilen 2.9.2004 tarihli Kurul kararının bu davanın konusunu oluşturduğu anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 1. maddesinde; bu Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu hükme bağlanmış; aynı Kanununun 20. maddesiyle de, mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanunun uygulanmasını gözetmek ve Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz idari ve mali özerkliğe sahip Rekabet Kurumu teşkil edilmiştir. Aynı Kanunun, Rekabet Kurumunun karar organı olan Rekabet Kurulunun görev ve yetkilerinin sayıldığı 27. maddenin (a) bendinde de, bu Kanunda yasaklanan faaliyetler ve hukuki işlemler hakkında başvuru üzerine veya resen inceleme, araştırma ve soruşturma yapmak, bu Kanunda düzenlenen hükümlerin ihlal edildiğinin tespit edilmesi üzerine, bu ihlallere son verilmesi için gerekli tedbirleri alıp bundan sorumlu olanlara idari para cezaları uygulamak, Kurula verilen görev ve yetkiler arasında sayılmıştır.

4054 sayılı Kanunun anılan hükümleri ile diğer hükümleri bir bütün olarak incelendiğinde; mal ve hizmet piyasalarında oluşabilecek rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemenin, serbest sağlıklı bir rekabet ortamı oluşmasını sağlamanın ve bunu sürekli kılmının, mal ve hizmet piyasalarında bir rekabet ihlali ortaya çıktığında, bu ihlale son verilmesi için gerekli tedbirleri alarak bir ön araştırma veya soruşturma sonucunda sorumlular hakkında yaptırım uygulamanın Rekabet Kurulunun görev ve yetkileri arasında olduğu anlaşılmaktadır. Kurula tanınan "resen inceleme" yapma yetkisi de belirtilen yetkilerin etkin bir şekilde kullanımını sağlamaya yöneliktir.

Buna göre, Rekabet Kurulu, rekabetin korunmasını sağlamak amacıyla belli bir mal ve hizmet piyasasına ya da piyasada faaliyet gösteren belli kişi ve kuruluşlara yönelik olarak her aşamada inceleme ve araştırma yapmaya, işlemler tesis etmeye ve düzenleme yapmaya yetkili bulunmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2006/2169
Karar No : 2010/562

Rekabetin korunmasının ve bozulması halinde sağlanmasının temel amaç olduğu dikkate alındığında, anılan yetkinin kullanılması suretiyle tesis edilen işlemlerin, işlem tesisine esas alınan olguların gerçek olmadığını ileri süren ilgililerin başvuruları üzerine ya da resen geri alınması, değiştirilmesi veya kaldırılması da söz konusu yetkinin kapsamında bulunmaktadır.

Diğer yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11 . maddesinde; ilgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılmasının üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebileceği, bu başvurmanın, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durduracağı, altmış gün içinde bir cevap verilmezse isteğin reddedilmiş sayılacağı, isteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresinin yeniden işlemeye başlayacağı ve başvurma tarihine kadar geçmiş sürenin de hesaba katılacağı kuralına yer verilmiştir.

Bu kural ile, tüm idari işlemler için genel bir düzenleme yapılmış olduğundan, hakkında aksi yönde özel bir düzenleme bulunmayan bütün işlemler için genel kuralın uygulanması gerekmektedir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 55. maddesinde, "Kurulun nihai kararlarına, tedbir kararlarına, para cezalarına ve süreli para cezalarına karşı, kararın taraflara tebliğinden itibaren süresi içinde Danıştaya başvurulabilir. Bu süre içinde yargı yoluna başvurulmazsa karar kesinleşir." kuralı yer almakta iken, 15.8.2003 günlü, 25200 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 4971 sayılı Yasanın 25. maddesi ile 55. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bu süre içinde yargı yoluna başvurulmazsa karar kesinleşir." ibaresi, "Kurul kararlarına karşı yargı yoluna başvurulması kararların uygulanmasını ve para cezalarının takip ve tahsilini durdurmaz." şeklinde değiştirilmiştir. Dolayısıyla, dava konusu işlemin tesis edildiği 2.9.2004 tarihi itibarıyla, 4054 sayılı Yasada işlemlerin kesinleşmesine ilişkin bir kural bulunmadığından, 2577 sayılı Yasa'nın 11. maddesinin Rekabet Kurulu işlemleri hakkında da uygulanması gerekmektedir.

Bu itibarla, işlem tesisine esas alınan olguların gerçek olmadığını ileri süren ilgili kişi ve kuruluşlar tarafından, rekabetin korunması amacıyla tesis edilmiş olan işlemlerin geri alınması, değiştirilmesi ya da kaldırılması amacıyla yapılan başvuruların 2577 sayılı Yasanın anılan 11. maddesi kapsamında yapılmış bir başvuru niteliğinde olduğu sonucuna varılmaktadır.

Davalı idare tarafından tesis edilen 24.6.2004 günlü, 04-43/543-M sayılı ilk kararın yeniden değerlendirilmesi isteğini içeren başvurunun 2577 sayılı Yasanın 11. maddesi kapsamında yapılmış bir başvuru olduğu açıktır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2006/2169

Karar No : 2010/562

Bu durumda, Rekabet Kurulunun, 4054 sayılı Kanun ile kendisine tanınan yetkileri kullanmak suretiyle yaptığı işlemleri, ilgililerin başvuruları üzerine geri alma, kaldırma ve değiştirme yetkisi de bulunduğundan, bu yetkinin kullanılması suretiyle tesis edilen işlemin hukuka uygun olup olmadığı incelenerek uyuşmazlık hakkında bir karar verilmesi gerekmekte iken, dava konusu işlemlerin itiraz yoluyla incelenmesi olanağı bulunmadığının kabulü suretiyle verilen kararda hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, temyiz isteminin kabulüne, Danıştay Onüçüncü Dairesinin 10.10.2005 günlü, E:2005/4545, K:2005/4937 sayılı kararının BOZULMASINA, 8.4.2010 gününde oyçokluğu ile karar verildi.

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu

Danıştay Başkanvekili
Sinan Yörükoğlu

10. Daire Başkanı
Mehmet Ünlüçay

8. Daire Başkanı
Ayla Alkılıcı

2. Daire Başkanı
Kamuran Erbuğa

11. Daire Başkanı
Ahmet Hamdi Ünlü

5. Daire Başkanı
Salih Er

12. Daire Başkanı
A. Çetin Zöngür

6. Daire Başkan V.
Banu Dilçin

5. Daire Üyesi
Günay Erden

5. Daire Üyesi
Esen Erol

8. Daire Üyesi
Dr.Tacettin Şimşek

5. Daire Üyesi
Mustafa Kılıçhan

2. Daire Üyesi
Ayfer Özdemir

8. Daire Üyesi
Alaattin Öğüş

6. Daire Üyesi
Levent Artuk

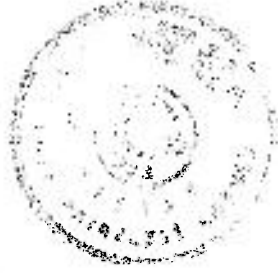
6. Daire Üyesi
Habibe Ünal

12. Daire Üyesi
Zeynep Kavlak

8. Daire Üyesi
Sıddık Yıldız

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2006/2169
Karar No : 2010/562

10. Daire Üyesi
İbrahim Berberoğlu

6. Daire Üyesi
Tülin Özgenç

12. Daire Üyesi
Erkan Cantekin

10. Daire Üyesi
Emin Celalettin Özkan

2. Daire Üyesi
Nurben Ömerbaş
X

11. Daire Üyesi
M.Temel Koçaklar

12. Daire Üyesi
Mevlüt Çetinkaya

10. Daire Üyesi
Kemal Bilecen

11. Daire Üyesi
Emel Cengiz

2. Daire Üyesi
Yüksel Öztürk

11. Daire Üyesi
Nevzat Özgür

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ
KURULU
Esas No : 2006/2169
Karar No : 2010/562

KARŞI OY

X-Temyiz edilen kararlar ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davalı idarenin temyiz isteminin reddi ile temyize konu kararın onanması gerektiği oyuyla, karara katılmıyorum.

2. Daire Üyesi
Nurben Ömerbaş

